

Кәсіптік стандарт: «Мұнай және мұнай өнімдерін іске асыру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Мұнай өнімдері – көмірсутектердің және олардың кейбір туындыларының қоспалары, сондай-ақ мұнайды қайта өңдеу кезінде алынатын және отын, майлау материалдары, электр оқшаулау ортасы, еріткіштер, жол жабындары, мұнай-химия шикізаты ретінде және басқа да мақсаттар үшін пайдаланылатын жеке химиялық қосылыстар

2) Мұнай өнімдері – мұнай өнімдерінің жекелеген түрлері: бензин, авиация және дизель отыны, мазут.

3) Мұнай өнімдерін өндіру – мұнай өнімдерін алуды қамтамасыз ететін, шикі мұнайды және (немесе) газ конденсатын және (немесе) оларды қайта өңдеу өнімдерін қайта өңдеу, сондай-ақ компаундтеу жөніндегі жұмыстар кешені.

4) Нарық конъюнктурасы – нарықта қалыптасатын және сұраныс пен ұсыныс деңгейлерімен, нарықтың белсенділікпен, бағамен, сату көлемімен, пайыздық мөлшерлемелердің, валюта бағамының, жалақының, дивидендтердің қозғалысымен, сондай-ақ өндіріс пен тұтыну динамикасымен сипатталатын экономикалық жағдай

5) Макроэкономика – экономиканы тұтас, сондай-ақ оның құрамдас бөліктері ретінде зерттейтін экономикалық ғылымның бөлімі, сонымен бірге олардың ақша айналымымен, жұмыспен қамтылуымен, инвестицияларымен және т. б. байланыстарында жиынтық экономикалық көрсеткіштерді (жалпы ішкі өнім, ұлттық табыс және т. б.) қолдана отырып

6) Микроэкономика – халықтың тауарлар мен қызметтерге қажеттілігін тікелей қанағаттандыратын өндірістік кәсіпорындар мен қызмет көрсету кәсіпорындарының жүйесі

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АГТС – автогаз толтыру станциясы.

2) АЖҚС – автожанармай құю станциясы.

3) КриоАЖҚС – криоавтожанармай құю станциясы.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Мұнай және мұнай өнімдерін іске асыру

5. Кәсіптік стандарттың коды: G46711004

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу

46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату

46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату

46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату

46.71.1 Шикі мұнай мен ілеспе газды көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу

46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату

46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату

46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату

46.71.2 Табиғи (жанатын) газды көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу

46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату

46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату

46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату

46.71.5 Авиация бензинін және жермайды көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу

46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату

46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату

46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату

46.71.6 Автомобиль бензинін көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу

46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату

46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату

46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату

46.71.7 Дизель отынын көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
 46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату
 46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату
 46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату
 46.71.8 Отын мазутын көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
 46 Автомобильдер мен мотоциклдер саудасынан басқа, көтерме саудада сату
 46.7 Өзге де мамандырылған көтерме саудада сату
 46.71 Қатты, сұйық және газ тәрізді отынды және осыларға ұқсас өнімдерді көтерме саудада сату
 46.71.9 Өзге де отынды көтерме саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
 47 Автомобильдер мен мотоциклдерді сатудан басқа, бөлшек саудада сату
 47.3 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30.1 Жол бойындағы белдеулерде орналасқандардан басқа, мамандандырылған дүкендерде

мотор отынын бөлшек саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
 47 Автомобильдер мен мотоциклдерді сатудан басқа, бөлшек саудада сату
 47.3 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30.2 Мамандандырылған дүкендерде майлау материалдарын бөлшек саудада сату

G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
 47 Автомобильдер мен мотоциклдерді сатудан басқа, бөлшек саудада сату
 47.3 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30 Мамандандырылған дүкендерде отынды бөлшек саудада сату
 47.30.3 Жол бойындағы белдеулерде орналасқан мамандандырылған дүкендерде жанармайды

бөлшек саудада сату

7. Краткое описание профессионального стандарта: Осы «Мұнай және мұнай өнімдерін сату» КС-да кәсіптік тобының сипаттамасы, сондай-ақ өткізу бойынша жұмыстарды орындайтын өндірістік ұжымның жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген. Өндірістік мұнай-газ өндіруші кәсіпорындар мен мұнай өңдеу кәсіпорындары тауар өнімін тікелей тұтынушыларға (мысалы, мұнай өңдеу зауыттарына) немесе көлік және өткізу ұйымдарының жүйесі арқылы өткізеді. Мұнай өнімдерін сату сондай-ақ екі түрмен жүзеге асырылуы мүмкін: тікелей тұтынушыларға (өнеркәсіп кәсіпорындарына, ауыл шаруашылығы бірлестіктеріне, көлік, құрылыс және басқа да ұйымдарға) және басқа да мұнай жабдықтау ұйымдарына одан әрі өткізу үшін. Мұнай өнімдерін сатып алушыларға өткізуден басқа, мұнай жабдықтау ұйымдары мұнай өнімдерін басқа облыстардың, қалалардың және елді мекендердің мұнай базаларына ауысымшылық тиеп-жөнелтуді жүргізеді. Мұнай өңдеу кәсіпорындары орналасқан жерден жүзеге асырылатын мұндай тиеу кәсіпорындарды, ұйымдар мен құрылыстарды мұнай өнімдерімен ұтымды жабдықтауды қамтамасыз етеді. Сұйытылған мұнай газын тұтынушыларға топтық резервуарлық қондырғылар арқылы бөлшек саудада өткізуді осындай тұтынушылармен сұйытылған мұнай газын бөлшек саудада өткізу шарты негізінде газ желісі ұйымы жүзеге асырады. «Білімдер» бөлімінде қамтылған теориялық және практикалық білімдерге қойылатын талаптармен қатар мыналарды білу қажет: еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі ережелер мен нормалар, жеке қорғану құралдарын пайдалану ережесі, орындалатын жұмыстардың (қызметтердің) сапасына, жұмыс орнында еңбекті ұтымды ұйымдастыруға қойылатын талаптар, ақау түрлері және оның алдын алу және жою тәсілдері, өндірістік сигнал беру.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Жанар-жағар май станциясының операторы - 2 уровень ОРК
- 2) Қызмет көрсету станциясындағы кассир - 2 уровень ОРК
- 3) Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі - 3 уровень ОРК
- 4) Жанар-жағар май станциясының операторы - 3 уровень ОРК
- 5) Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері - 4 уровень ОРК
- 6) Трейдер - 7 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Жанар-жағар май станциясының операторы»:	
Топтың коды:	8187-1
Қызмет атауының коды:	8187-1-007
Кәсіптің атауы:	Жанар-жағар май станциясының операторы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2
подуровень квалификации по ОРК:	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. 287-290 бөлімдер. Жанар-жағар май станциясының операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	бір жылға дейінгі кәсіптік даярлау бағдарламалары бойынша білім беру ұйымының базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Жанар-жағар май станциясының операторы 2 разрядты Жанар-жағар май станциясының операторы 3 разрядты Жанар-жағар май станциясының операторы 4 разрядты		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жанар-жағар май құю станцияларында жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жартылай автоматты/автоматты құралдардың, қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының, автоматтандырылған жүйенің көмегімен көлік құралдарын тарату, қабылдау және мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау, сондай-ақ станциядағы сорғы жабдықтарына қызмет көрсету 2. Базада, отын (мұнай өнімдері) қоймасында жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен темір жол көлігінің құралдарын мұнай өнімдерімен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау 3. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен (газбен) қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жартылай автоматты/автоматты құралдардың, қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының, автоматтандырылған жүйенің көмегімен көлік құралдарын тарату, қабылдау және мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау, сондай-ақ станциядағы сорғы жабдықтарына қызмет көрсету	Дағды 1: Мұнай өнімдерін станцияларға тарату және сорғы және компрессорлық жабдықтарға қызмет көрсету	Машықтар:	
		2-разряд үшін (СБШ 2): 1. Станцияда мұнай өнімдерін тарату бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда мұнай өнімдерін тарату үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Ыдысты дайындау және мұнай өнімдерін станцияда ыдысқа құю 4. Станциядағы сорғы жабдығына қызмет көрсету бойынша тапсырмаларды орындау 5. Станциядағы сорғы жабдығына қызмет көрсету үшін жабдықтар мен жеке қорғаныс құралдарын дайындауды жүргізу 6. Қосу құрылғыларындағы тығыздағыш төсемдердің жай-күйін тексере отырып және мұнай өнімдерінің ағуын анықтай отырып, станциядағы сорғы жабдығын тексеруді жүргізу 7. Техникалық қызмет көрсету жүргізілгеннен кейін мұнай өнімдерін қабылдауға және босатуға сорғы жабдығын дайындауды жүргізу 8. Сорғы жабдықтарына қызмет көрсету кезінде аумақтар мен үй-жайларды тазалықта ұстау.	

		<p>Білімдер:</p> <p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Станция жұмысының технологиялық процесі 2. Мұнай өнімдерін тарату жөніндегі нормативтік актілер 3. Станцияда мұнай өнімдерін сақтау және тарату қағидалары 4. Ыдыстағы мұнай өнімдерін қоймалау ережесі 5. Мұнай өнімдерін таратуға арналған жабдықтарды пайдалану қағидалары 6. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары 7. Мұнай өнімдерін босату кезінде сорғы жабдықтарына қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 8. Сорғы жабдығын орнату 9. Қызмет көрсетілетін сорғы жабдығын пайдалану ережесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау және ағызу жөніндегі жұмыстарды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2):</p> <p>2 -разрядты икемділікке қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төгу-құю тіреулерін қосуды жүргізу 2. Мұнай өнімдерін станцияда ағызу кезінде резервуар құбырларының барлық қосылыстарының қысымын, мұнай өнімдерінің деңгейін және герметикалығын бақылауды жүзеге асыру 3. Төгу-құю тіреулерін ажыратуды жүргізу 4. Мұнай өнімдерінің параметрлерін (деңгей, салмақ, температура) станцияда қабылдау кезінде бақылауды жүзеге асыру 5. Станцияда қабылданатын мұнай өнімдерін есепке алу бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд үшін (СБШ 2):</p> <p>2 -разрядты білімдерге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Станция жұмысының технологиялық процесі 3. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 4. Станциядағы мұнай өнімдерімен есеп операциялары кезіндегі өлшеу тәртібі мен әдістері 5. Станцияда мұнай өнімдерін ыдысқа құюға арналған жабдықтың құрылымы мен жұмыс принципі 6. Станцияда қабылданған мұнай өнімдерін төгу кезіндегі жұмыстарды орындау тәртібі 7. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Базада, отын (мұнай өнімдері) қоймасында жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен темір жол көлігінің құралдарын мұнай өнімдерімен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау</p>		

<p>Дағды 1: Мұнай өнімдерін құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияға қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Май құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияға мұнай өнімдерін қабылдау бойынша тапсырмаларды орындау 2. Мұнай өнімдерін қабылдау үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдерін вагон-цистерналардан және автоцистерналардан резервуарларға және станциядағы құю ыдыстарына ағызуды жүргізу 4. Станцияда мұнай өнімдерін қабылдау кезінде есептік құжаттаманы жүргізу 5. Мұнай өнімдерін станцияда қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің деңгейін өлшеуді жүзеге асыру 6. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің массасын анықтай білу 7. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде қолданылатын құралдар мен жабдықтардың жай-күйін көзбен бағалау біліктілігі 8. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде жеке қорғану құралдарын қолдану</p> <p>Білімдер:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 3. Құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жабдықтың құрылымы мен жұмыс қағидаттары</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Станциядағы жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Станцияда жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдерін құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен құюды жүргізу 4. Мұнай өнімдерінің ағып кетуін анықтай отырып, құюдың жартылай автоматты құралдарына тексеру жүргізу 5. Жартылай автоматты құю құралдарын жөндеуге және бақылау-өлшеу аппаратурасы мен аспаптарын тексеруге өтінім ресімдей білу 6. Көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу 7. Станциядағы жартылай автоматты құю құралдарының жұмысындағы ақауларды анықтау білігі</p>

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау тәртібі 2. Жартылай автоматты құю құралдарының құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 3. Көлік құралдарына құю бойынша есепке алу операциялары кезінде мұнай өнімдерінің параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен (газбен) қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау бойынша тапсырмаларды орындау 2. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдері мен сұйытылған табиғи газды вагон-цистерналар мен автоцистерналардан қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станциядағы резервуарларға және құю ыдыстарына ағызуды жүргізу 4. Станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде есептік құжаттаманы жүргізу 5. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің деңгейін өлшеуді жүргізу 6. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің (газдың) массасын анықтай білу 7. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен жабдықтардың жай-күйін көзбен бағалау біліктілігі 8. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде жеке қорғану құралдарын қолдана білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 3. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жабдықтың құрылымы мен жұмыс қағидаттары 4. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен және газбен толтыру	Машықтар: 4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен және газбен толтыру үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен мұнай өнімдері мен газды құюды жүргізу 4. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю орындарына тексеру жүргізу 5. Станциядағы бақылау-өлшеу аппаратурасы мен аспаптарын тексеру және дистанциялық басқарумен толтырудың автоматты құралдарын жөндеуге өтінім ресімдей білу 6. Көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу
		Білімдер: 4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 2. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 3. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда Көлік құралдарын мұнай өнімдерімен толтыру бойынша есепке алу операциялары кезінде мұнай өнімдері мен газ параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресс тұрақтылығы Дербестік Зейінділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері
	3	Жанар-жағар май станциясының операторы 5 разрядты
	2	Жанар-жағар май станциясының операторы 4 разрядты
	2	Жанар-жағар май станциясының операторы 3 разрядты
10. Кәсіптің карточкасы «Қызмет көрсету станциясындағы кассир»:		
Топтың коды:	5220-9	
Қызмет атауының коды:	5220-9-003	
Кәсіптің атауы:	Қызмет көрсету станциясындағы кассир	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	

подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. § 16 Кассир		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Кассир АЖҚС/АГТС оператор-кассирі АЗС/АГНКС қызмет көрсету станциясындағы кассир		
Қызметтің негізгі мақсаты:	АЖҚС/АГТС клиенттеріне қызмет көрсету бойынша жұмыстар		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. АЖҚС/АГТС клиенттерімен есеп айырысуды жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: АЖҚС/АГТС клиенттерімен есеп айырысуды жүргізу	Дағды 1: Клиенттерге қызмет көрсету бойынша жұмыстарды жүргізу	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттермен қолма-қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысуды жүзеге асыру 2. Кассалық жабдықты жұмысқа дайындауды жүргізу (кассалық жабдықтың жарамдылығын тексеру, чек лентасын толтыру, чектің нумераторын нөлге аудару және дататорды тиісті күнге орнату, есептеуіштің көрсеткіштерін жазу) 3. Қазақстан Республикасының банкноттары мен монеталарының түпнұсқалығын көзбен шолып қарап және техникалық құралдардың көмегімен анықтауды жүзеге асыру 4. Чекте бір немесе бірнеше позициялардың күшін жоюды (түзетуді), барлық чекті жоймай және чекті түзетпей ресімдеу 5. Тапсырыстарды және түбіртектерді (чектерді) беруді жүргізу 6. Инкассаторларға банкке беру үшін ақша қаражатын дайындау 7. Келіп түскен төлемдердің тізілімін қалыптастыру және тізілімдермен түбіртектерді салыстыру 8. Кассир-операционист журналын жүргізу, ауысым есебін, ақша қаражатын және инкассаторларға банкке беру үшін ілеспе құжаттарды дайындау 9. Бақылау-касса машиналарының жұмысындағы ұсақ ақауларды жою 10. Тауарларға бағаны сканерлеуді, өлшеуді және тіркеуді жүзеге асыру 11. Сатып алуды пакеттерге орау және салу 	

		Білімдер:	
		1. Қолма-қол (қолма-қол ақшасыз) есеп айырысуды жүргізу ережесі 2. Бақылау-кассалық машиналар мен есептеу техникасының құрылысы, жұмыс принциптері және пайдалану ережесі 3. Қазақстан Республикасындағы банкноттар мен монеталардың түпнұсқалық белгілерін айқындау ережесі 4. Кассалық операцияларды жүргізу ережесі 5. Ақша қаражатын инкассациялау ережесі 6. Есеп айырысу-кассалық операциялар, ақша қаражатын есепке алу бойынша есеп беру құжаттамасын жасау ережесі 7. Мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу ережесі 8. Іскерлік қарым-қатынас этикасы негіздері 9. Еңбекті қорғау және ерт қауіпсіздігі талаптары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресс тұрақтылығы Дербестік Зейінділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Жанар-жағар май станциясының операторы	
	3	Тарату мұнай базалары жабдықтарының машинисі	
11. Кәсіптің карточкасы «Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі»:			
Топтың коды:	8187-1		
Қызмет атауының коды:	8187-1-004		
Кәсіптің атауы:	Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:	курсы на базе организации образования по программам профессиональной подготовки до одного года или обучение на предприятии		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 38-39 Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	бір жылға дейінгі кәсіптік даярлау бағдарламалары бойынша білім беру ұйымының базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 3-разрядты Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 4-разрядты Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 5-разрядты мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 20-дан 100 мың т. дейін Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 6-разрядты мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 100-ден 150 мың т. дейін		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай өнімдерін жеткізуді (өткізуді) жүзеге асыратын тарату мұнай базалары жабдықтарының сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тарату мұнай базалары жабдықтарының техникалық жай- күйін және жұмыс режимін тексеру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Тарату мұнай базалары жабдықтарының техникалық жай- күйін және жұмыс режимін тексеру		

Дағды 1:
Тарату мұнай базаларының жабдықтарын жұмыс жағдайында ұстау және жұмыстарды жүргізу

Машықтар:

3-разряд үшін:

1. Мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 1 мың тоннаға (бұдан әрі - мың т.) дейін тарату мұнай базалары жабдықтарын қолдану
2. Жабдықты тазалау, майлау, бекіту
3. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштері бойынша жабдықтың жұмысын бақылау білігі
4. Машина жұмысындағы кемшіліктерді есту арқылы анықтау
5. Біліктілігі анағұрлым жоғары машинистің басшылығымен сорғыларға, мұнай және мұнай өнімдерін айдайтын сорғы станцияларына, компрессорларға, іштен жану қозғалтқыштарына, бу қазандықтарына, жылжымалы электр станцияларына, бу қазандарына, резервуарлық парктерге, құбыр коммуникациясына, құю-құю теміржол және автоқұю эстакадалары мен мұнай айлақтарына қызмет көрсету
6. Өтпелі көпірлерді көтеру және түсіру
7. Құбырдағы люктер мен ысырмаларды ашу және жабу
8. Төменгі ағызу аспаптарын қосу, шлангілерді толтыру

4-разряд үшін:

3 -разрядты икемділікке қосымша:

1. Мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 1-ден 20 мың т-ға дейінгі тарату мұнай базаларын пайдалану
2. Мұнайды, мұнай өнімдерін айдау бойынша сорғы станциясына, жылжымалы электр станцияларына, бу қазу, резервуарлық парктерге, құбыр коммуникациясына, төгу- құю теміржол және автоқұю эстакадаларына және мұнай айлақтарына, компрессорларға, сорғыларға, іштен жану қозғалтқыштарына және бу қазандарына қызмет көрсету
3. Мұнай өнімдерін айдау, темір жол цистерналарын төгу-құю, автоцистерналарды құю, резервуардан резервуарға база ішілік айдау кезінде қозғалтқыштар мен сорғылардың жұмыс режимдерін реттеуді жүргізу
4. Профилактикалық тексеру жүргізу, ақаулықтарды анықтау, ағымдағы және күрделі жөндеу, майлау, қызмет көрсетілетін жабдықты іске қосу және тоқтату
5. Цистерналар мен кемелерді техникалық байқаудан өткізу
6. Қозғалтқыштардың, генераторлардың, реттеуші аппаратураның, бақылау-өлшеу аспаптарының, жылжымалы электр станцияларының, бу қазу сорғыларының, компрессорлардың, құбыр коммуникацияларының жұмысын бақылау білігі
7. Мұнай базасындағы сорғылардың, компрессорлардың, қозғалтқыштардың және басқа да жабдықтардың жұмысын есепке алуды жүргізу

5-разряд үшін:

4 -разрядты икемділікке қосымша:

1. Мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 20-дан 100 мың т-ға дейінгі тарату мұнай базаларының жабдықтарын пайдалану

6-разряд үшін:

5-разрядты икемділікке қосымша:

1. Мұнай өнімдерін сатудың жылдық көлемі 100-ден 150 мың т. дейінгі тарату мұнай базаларының жабдықтарын пайдалану

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы 2. Вагон-цистерналар мен кемелерді орналастыру ережесі 3. Электромеханика және слесарлық іс негіздері 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының қызметі және құрылысы <p>4-ші, 5-ші, 6-ші разрядтар үшін: 3 разрядты білімдерге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай өнімдерін қабылдаудың, сақтаудың және жіберудің технологиялық процесі 2. Мұнай базасының, резервуарлардың жабдықтарын техникалық пайдалану қағидалары 3. Сорғылардың, іштен жану қозғалтқыштарының, электр моторлардың құрылғысы 4. Сорғы станцияларының, бу қазатын, электр станцияларының, бекіту арматурасының және бақылау-өлшеу аспаптарының жабдықтарын пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар 5. Гидравлика, механика, жылу техникасы, электр техникасы, слесарлық және ұсталық іс бойынша жалпы мәліметтер, сорғы, резервуарлық парктің, құю және құю-ағызу эстакадаларының технологиялық байлау схемасы 6. Сорғы станциялары мен электр жетекті бекіту арматурасын қашықтықтан басқару схемасы 7. Мұнай базасының механизмдері мен басқа жабдықтарының жұмысындағы ақаулықтардың себептері 8. Олардың алдын алу және жою тәсілдері, қайта айдалатын мұнай өнімдерінің физикалық және химиялық қасиеттері 9. Майлау материалдары мен отынның шығыс нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Орындаушылық</p> <p>Стресс тұрақтылығы</p> <p>Дербестік</p> <p>Зейінділік</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері
	3	Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 6-разрядты
	3	Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 5-разрядты
	3	Бөлу мұнай базалары жабдықтарының машинисі 4-разрядты
12. Кәсіптің карточкасы «Жанар-жағар май станциясының операторы»:		
Топтың коды:	8187-1	
Қызмет атауының коды:	8187-1-007	
Кәсіптің атауы:	Жанар-жағар май станциясының операторы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
подуровень квалификации по ОРК:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. 287-290 бөлімдер. Жанар-жағар май станциясының операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	бір жылға дейінгі кәсіптік даярлау бағдарламалары бойынша білім беру ұйымының базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Жанар-жағар май станциясының операторы 5 разрядты		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жанар-жағар май құю станцияларында жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жартылай автоматты/автоматты құралдардың, қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының, автоматтандырылған жүйенің көмегімен көлік құралдарын тарату, қабылдау және мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау, сондай-ақ станциядағы сорғы жабдықтарына қызмет көрсету 2. Базада, отын (мұнай өнімдері) қоймасында жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен темір жол көлігінің құралдарын мұнай өнімдерімен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау 3. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен (газбен) қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау 4. Станцияда автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдері мен газбен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жартылай автоматты/автоматты құралдардың, қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының, автоматтандырылған жүйенің көмегімен көлік құралдарын тарату, қабылдау және мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау, сондай-ақ станциядағы сорғы жабдықтарына қызмет көрсету	Дағды 1: Мұнай өнімдерін станцияларға тарату және сорғы және компрессорлық жабдықтарға қызмет көрсету	Машықтар:	
		2-разряд үшін (СБШ 2): 1. Станцияда мұнай өнімдерін тарату бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда мұнай өнімдерін тарату үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Ыдысты дайындау және мұнай өнімдерін станцияда ыдысқа құю 4. Станциядағы сорғы жабдығына қызмет көрсету бойынша тапсырмаларды орындау 5. Станциядағы сорғы жабдығына қызмет көрсету үшін жабдықтар мен жеке қорғаныс құралдарын дайындауды жүргізу 6. Қосу құрылғыларындағы тығыздағыш төсемдердің жай-күйін тексере отырып және мұнай өнімдерінің ағуын анықтай отырып, станциядағы сорғы жабдығын тексеруді жүргізу 7. Техникалық қызмет көрсету жүргізілгеннен кейін мұнай өнімдерін қабылдауға және босатуға сорғы жабдығын дайындауды жүргізу 8. Сорғы жабдықтарына қызмет көрсету кезінде аумақтар мен үй-жайларды тазалықта ұстау.	

		<p>Білімдер:</p> <p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Станция жұмысының технологиялық процесі 2. Мұнай өнімдерін тарату жөніндегі нормативтік актілер 3. Станцияда мұнай өнімдерін сақтау және тарату қағидалары 4. Ыдыстағы мұнай өнімдерін қоймалау ережесі 5. Мұнай өнімдерін таратуға арналған жабдықтарды пайдалану қағидалары 6. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары 7. Мұнай өнімдерін босату кезінде сорғы жабдықтарына қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 8. Сорғы жабдығын орнату 9. Қызмет көрсетілетін сорғы жабдығын пайдалану ережесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау және ағызу жөніндегі жұмыстарды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2):</p> <p>2 -разрядты ікемділікке қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төгу-құю тіреулерін қосуды жүргізу 2. Мұнай өнімдерін станцияда ағызу кезінде резервуар құбырларының барлық қосылыстарының қысымын, мұнай өнімдерінің деңгейін және герметикалығын бақылауды жүзеге асыру 3. Төгу-құю тіреулерін ажыратуды жүргізу 4. Мұнай өнімдерінің параметрлерін (деңгей, салмақ, температура) станцияда қабылдау кезінде бақылауды жүзеге асыру 5. Станцияда қабылданатын мұнай өнімдерін есепке алу бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд үшін (СБШ 2):</p> <p>2 -разрядты білімдерге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Станция жұмысының технологиялық процесі 3. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 4. Станциядағы мұнай өнімдерімен есеп операциялары кезіндегі өлшеу тәртібі мен әдістері 5. Станцияда мұнай өнімдерін ыдысқа құюға арналған жабдықтың құрылымы мен жұмыс принципі 6. Станцияда қабылданған мұнай өнімдерін төгу кезіндегі жұмыстарды орындау тәртібі 7. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Базада, отын (мұнай өнімдері) қоймасында жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен темір жол көлігінің құралдарын мұнай өнімдерімен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау</p>		

<p>Дағды 1: Мұнай өнімдерін құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияға қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Май құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияға мұнай өнімдерін қабылдау бойынша тапсырмаларды орындау 2. Мұнай өнімдерін қабылдау үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдерін вагон-цистерналардан және автоцистерналардан резервуарларға және станциядағы құю ыдыстарына ағызуды жүргізу 4. Станцияда мұнай өнімдерін қабылдау кезінде есептік құжаттаманы жүргізу 5. Мұнай өнімдерін станцияда қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің деңгейін өлшеуді жүзеге асыру 6. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің массасын анықтай білу 7. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде қолданылатын құралдар мен жабдықтардың жай-күйін көзбен бағалау біліктілігі 8. Мұнай өнімдерін қабылдау кезінде жеке қорғану құралдарын қолдану</p> <p>Білімдер:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 3. Құюдың жартылай автоматты құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жабдықтың құрылымы мен жұмыс қағидаттары</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Станциядағы жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Станцияда жартылай автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдерін құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен құюды жүргізу 4. Мұнай өнімдерінің ағып кетуін анықтай отырып, құюдың жартылай автоматты құралдарына тексеру жүргізу 5. Жартылай автоматты құю құралдарын жөндеуге және бақылау-өлшеу аппаратурасы мен аспаптарын тексеруге өтінім ресімдей білу 6. Көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу 7. Станциядағы жартылай автоматты құю құралдарының жұмысындағы ақауларды анықтау білігі</p>

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 2): 2 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Құюдың жартылай автоматты құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша жұмыстарды орындау тәртібі 2. Жартылай автоматты құю құралдарының құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 3. Көлік құралдарына құю бойынша есепке алу операциялары кезінде мұнай өнімдерінің параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 3: Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен (газбен) қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау</p>	<p>Дағды 1: Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты икемділікке қосымша: 1. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау бойынша тапсырмаларды орындау 2. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдері мен сұйытылған табиғи газды вагон-цистерналар мен автоцистерналардан қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станциядағы резервуарларға және құю ыдыстарына ағызуды жүргізу 4. Станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде есептік құжаттаманы жүргізу 5. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің деңгейін өлшеуді жүргізу 6. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде мұнай өнімдерінің (газдың) массасын анықтай білу 7. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен жабдықтардың жай-күйін кезбен бағалау біліктілігі 8. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін (газды) қабылдау кезінде жеке қорғану құралдарын қолдана білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты білімдерге қосымша: 1. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 3. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жабдықтың құрылымы мен жұмыс қағидаттары 4. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары.</p>

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен және газбен толтыру	<p>Машықтар:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты икемділікке қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдерімен және газбен толтыру үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен мұнай өнімдері мен газды құюды жүргізу 4. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю орындарына тексеру жүргізу 5. Станциядағы бақылау-өлшеу аппаратурасы мен аспаптарын тексеру және дистанциялық басқарумен толтырудың автоматты құралдарын жөндеуге өтінім ресімдей білу 6. Көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу <p>Білімдер:</p> <p>4-разряд үшін (СБШ 2): 3 -разрядты білімдерге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 2. Станцияда қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарының құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 3. Қашықтықтан басқарылатын автоматты құю құралдарымен жабдықталған станцияда Көлік құралдарын мұнай өнімдерімен толтыру бойынша есепке алу операциялары кезінде мұнай өнімдері мен газ параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Еңбек функциясы 4:
Станцияда автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен көлік құралдарын мұнай өнімдері мен газбен қабылдау және толтыру бойынша жұмыстарды орындау

<p>Дағды 1: Мұнай өнімдері мен газды құюдың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған станцияда қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд үшін (СБШ 3): 4- разрядты ікемділікке қосымша: 1. Түзету шараларын қабылдау үшін станцияда құюдың автоматтандырылған жүйесінің көмегімен мұнай өнімдері мен газдың мөлшерін бақылауды жүзеге асыру 2. Мұнай өнімдерін құюдың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған станцияда жеткізуге өтінімді ресімдей білу 3. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау бойынша тапсырмаларды орындау 4. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияда мұнай өнімдері мен газды қабылдау кезінде есеп беру құжаттамасын жүргізу 5. Автоматтандырылған бақылау құралдарының көмегімен автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станциядағы мұнай өнімдерінің санын анықтай білу 6. Мұнай өнімдерін құюдың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған станцияда қабылдау кезінде автоматтандырылған бақылау құралдарын пайдалана білу 7. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияда мұнай өнімдері мен газды қабылдау кезінде қолданылатын жабдықтардың жай-күйін бағалай білу 8. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау кезінде байланыс құралдарын пайдалана білу</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>5-разряд үшін (СБШ 3): 4- разрядты білімдерге қосымша: 1. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияларда мұнай өнімдері мен газды қабылдау жөніндегі нормативтік актілер 2. Құюдың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған станцияда мұнай өнімдерін қабылдау жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 3. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияларда Көлік құралдарын мұнай өнімдерімен толтыру бойынша есепке алу операциялары кезінде мұнай өнімдері мен газ параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері 4. Станциядағы автоматтандырылған құю жүйесінің құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 5. Жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, экологиялық және санитарлық нормалар мен ережелер талаптары</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

	<p>Дағды 2: Станциядағы автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд үшін (СБШ 3): 4- разрядты ікемділікке қосымша: 1. Станцияда автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша тапсырмаларды орындау 2. Станцияда құюдың автоматтандырылған жүйесінің көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю үшін жабдықтар мен жеке қорғану құралдарын дайындауды жүргізу 3. Мұнай өнімдері мен газды кредиттік карталар бойынша электронды енгізу және станцияда ақпаратты көрсету құрылғысы бар автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен беруді жүргізу 4. Түзету шараларын қабылдай отырып, толтырудың автоматтандырылған жүйесінде төлем терминалының, бақылау-өлшеу аппаратурасының және станция аспаптарының жұмысына тексеру жүргізу 5. Түзету шараларын қабылдау үшін станциядағы толтырудың автоматтандырылған жүйесінде перфолентте енгізу және жазу құрылғысының таблода, индикаторлық шамдарында ақпараттың дұрыс көрсетілуін бақылауды жүзеге асыру 6. Станцияға отын тарату колонкаларын және автоматты құю жүйесінде бейнебақылау жүйесін басқара білу 7. Түзету шараларын қабылдау үшін станцияда құюдың автоматтандырылған жүйесінде автожанармай құю колонкасымен мұнай өнімдері мен газды беруді (шығысын) бақылауды жүзеге асыру 8. Көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю бойынша есеп беру құжаттамасын жүргізу 9. Станцияға автоматтандырылған құю жүйесінің көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдерін құю кезінде қолданылатын жабдықтардың жай-күйін бағалау біліктілігі 10. Станциядағы автоматтандырылған құю жүйесінің жұмысындағы ақауларды анықтау білігі</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>5-разряд үшін (СБШ 3): 4- разрядты білімдерге қосымша: 1. Станцияда құюдың автоматтандырылған жүйесінің көмегімен көлік құралдарына мұнай өнімдері мен газ құю жөніндегі жұмыстарды орындау тәртібі 2. Станциядағы автоматтандырылған құю жүйесінің құрылымы мен жұмыс істеу принциптері 3. Автоматтандырылған құю жүйесімен жабдықталған станцияларда көлік құралдарын мұнай өнімдерімен толтыру бойынша есепке алу операцияларын кезінде мұнай өнімдері мен газ параметрлерін өлшеу тәртібі мен әдістері</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Орындаушылық Стресс тұрақтылығы Дербестік Зейінділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>		
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>

	5	Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері	
	3	Жанар-жағар май станциясының операторы 5 разрядты	
	2	Жанар-жағар май станциясының операторы 4 разрядты	
	2	Жанар-жағар май станциясының операторы 3 разрядты	
13. Кәсіптің карточкасы «Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері»:			
Топтың коды:	3118-4		
Қызмет атауының коды:	3118-4-002		
Кәсіптің атауы:	Автомобильдерді толтыру (автогазбен толтыру) станциясының мастері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. § 90 Участке мастері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мұнай мен газды қайта өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Мұнай мен газды қайта өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Мастер Мастер АГТС, КриоАЖҚС мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Автожанармай құю/авто-газ құю станциясының, АГТС,КриоАЖҚС жұмысын ұйымдастыру, басқару және бақылау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Автожанармай құю/автогаз құю станциясының, АГТС, КриоАЖҚС жұмысын ұйымдастыру және бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Автожанармай құю/автогаз құю станциясының, АГТС, КриоАЖҚС жұмысын ұйымдастыру және бақылау	Дағды 1: Автожанармай құю / авто-газ құю станциясының жұмысын үйлестіру	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Станцияның (автожанармай құю/авто-газ құю станциясы) өндірістік-шаруашылық қызметіне басшылықты жүзеге асыру) 2. Белгіленген жабдықтарды жоспарлы-алдын ала жөндеу кестелерінің орындалуына бақылау жүргізу 3. Материалдар мен қосалқы бөлшектерге өтінім ресімдей білу 4. Жұмысшылармен жұмысты қауіпсіз жүргізу жөнінде нұсқаулық жүргізу, сынақ мерзімін бақылау, жұмысшылардың қауіпсіз еңбек әдістерін меңгеруін бақылау 5. Станция қызметі туралы есептілікті жоспарлау, есепке алу және жасауды ұйымдастыруды жүзеге асыру 6. Техникалық құжаттаманы жүргізу 	

		Білімдер:	
		1. Станцияның өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты заңнамалық, нормативтік және басқа да басшылық материалдар 2. Станция құрылысы 3. Станцияның технологиялық схемалары 4. Станцияны пайдалану ережесі 5. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 6. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының негіздері 7. Мамандық және жұмыс түрлері бойынша технологиялық регламент және нұсқаулықтар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық (ұйымдастырушылық және басқарушылық) сапа Аналитикалық және жүйелі ойлау Стресс тұрақтылығы Ішінара және толық белгісіздік жағдайында шешім қабылдай білу Қабылданатын шешімдер үшін жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Станция (автожанармай құю) бастығы	
14. Кәсіптің карточкасы «Трейдер»:			
Топтың коды:	3311-9		
Қызмет атауының коды:	3311-9-004		
Кәсіптің атауы:	Трейдер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. § 76 Өткізу (сату) бөлімінің бастығы § 96 Сауда брокері § 104 Тауартанушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Бизнес және басқару	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Бизнес және басқару	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Трейдер (мұнай-газ нарығы) Маркетинг жөніндегі маман Өткізу жөніндегі маман Брокер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көмірсутек шикізаты мен оны қайта өңдеу өнімдерін сатудан түсетін барынша пайданы қамтамасыз ету және тәуекелдерді азайту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халықаралық тауар- өнеркәсіптік (энергетикалық) нарықтардың конъюнктурасының мониторингі және талдауы 2. Сауда мәмілелері мен операцияларды стратегиялық және жедел жоспарлау 3. Мұнай-газ нарығына қатысушылармен сауда мәмілелерін жасасу 4. Мәмілелерді әкімшілік, коммерциялық, қаржылық және логистикалық сүйемелдеу
Еңбек функциясы 1: Халықаралық тауар-өнеркәсіптік (энергетикалық) нарықтардың конъюнктурасының мониторингі және талдауы	Қосымша еңбек функциялары:	
	Дағды 1: Тауар-өнеркәсіптік (энергетикалық) нарықтардың конъюнктурасын болжау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күн сайынғы биржалық мәліметтерді, көмірсутек шикізатын және оны қайта өңдеу өнімдерін өндірушілердің шаруашылық және экономикалық қызметі туралы жедел мәліметтерді, жетекші әлемдік энергетикалық агенттіктердің нарықтық ахуалын шолуды қоса алғанда, ақпараттық көздерге талдау жүргізу 2. Презентацияларды, талдамалық анықтамаларды, баяндамаларды дайындауды жүзеге асыру 3. Мұнай-газ саласының экономикалық аспектілерінің дамуына талдау және бағалау жүргізу 4. Ақпараттық көздерді талдау және компьютерлік модельдеу нәтижелерін нарықтық ахуалдың ықтимал дамуының трендтері мен сценарийлері түрінде ресімдеуді жүзеге асыру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ өндірісінің негіздері (технологиялық тізбек) 2. Мұнай-газ кешенінің макро-және микроэкономика негіздері, әлемдік энергетикалық нарық құрылымы 3. Көмірсутек шикізатымен және оны қайта өңдеу өнімдерімен саудадағы базистік тауар номенклатурасы 4. Әлемдік отын энергетикасы мен мұнай-газ химиясындағы нарықтық конъюнктураны айқындайтын факторлар 5. Мұнай-газ нарығында сатылатын өнім сапасының негізгі отандық және шетелдік стандарттары 6. Энергоресурстармен трейдинг саласындағы ақпараттық көздеріне қол жеткізудің негізгі бағдарламалық құралдары, сондай-ақ компьютерлік модельдеу мен экономикалық талдауды бағдарламалық қамтамасыз ету 7. Нарықтық жағдайды дамыту бойынша есеп беру құжаттамасын қалыптастыру стандарттары мен қағидалары <p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>

<p>Дағды 2: Отын-энергетика кешені қызметіндегі нормативтік құқықтық базаны өзгерту мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отын-энергетика кешенінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілердің өзгерістеріне шолу дайындау 2. Әлемдік мұнай-газ нарығына қатысушы елдердің нормативтік құқықтық базасының орын алған немесе жоспарланған өзгерістерінің нарықтық жағдайға және оның өзгеруіне әсері туралы талдамалық жазбаларды дайындауды жүргізу 3. Отын-энергетика кешені қызметін экспорттық-импорттық реттеу саласындағы нормативтік құқықтық базаны өзгерту мен жаңартуды сәйкестендіруді жүргізу 4. Отын-энергетика кешенінің қызметін экспорттық-импорттық реттеу туралы мемлекеттік, оның ішінде кеден органдарымен іскерлік келіссөздерді ұйымдастыра білу 5. Мұнай-газ саудасы саласындағы ұсынымдарды, ұсыныстарды және өкімдік құжаттардың жобаларын ресімдей білу
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының заңнамасы, мұнай-газ саудасы саласындағы нормативтік құқықтық база 2. Кеден операцияларын жүргізу мақсатында кеден органдары мен сыртқы экономикалық қызметке қатысушылар қолданатын тауарлар жіктеуішінің негізгі ережелері 3. Сыртқы сауданың халықаралық ережелерінің терминологиясы 4. Отын-энергетика кешенінің қызметін экспорттық-импорттық реттеу саласындағы мемлекеттік билік органдарының негізгі функциялары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>
<p>Дағды 3: Мұнай-газ тауар номенклатурасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімнің тауар номенклатурасына тексеру жүргізу 2. Өндірістің технологиялық стандарттарының және экологиялық талаптардың өзгеруін бақылауды жүзеге асыру 3. Мұнай өнімдерінің сапалық сипаттамаларын пайдалана отырып, оңтайлы түпкілікті бағаның есебін жүргізу 4. Көмірсутектердің әртүрлі сорттарының фракциялық құрамына және оларды қайта өңдеу өнімдеріне талдау жүргізу
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР өнімдерінің тауар номенклатурасының каталогы 2. Өнімнің бағасын анықтау тәртібі 3. Көмірсутектер мен оларды қайта өңдеу өнімдері сапасының негізгі отандық және шетелдік стандарттары 4. Стандартты мұнай өңдеу зауытын өңдеудің базалық технологиялары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>
<p>Дағды 4: Мұнай өнімдерін өндірудің өңірлік нарықтарындағы бәсекелестік ортаны талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өңірлік нарықтарда мұнай өнімдерін жетекші өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігіне талдау және бағалау жүргізу 2. Әлемдік және қазақстандық мұнай өңдеу ұйымдарының бенчмаркингін өткізу 3. Мұнай өнімдерінің сапасын талдау үшін әлемдегі жетекші инспекциялық ұйымдарды анықтау
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отын-энергетика нарығының құрылымы 2. Көмірсутектерді өндіру мен өңдеудің негізгі технологиялық процестері 3. Экспорттық өңдеу өнімдерінің негізгі сапалық сипаттамалары 4. Көмірсутектерді және оларды қайта өңдеу өнімдерін араластырудың және біріктірудің негізгі технологиялары 5. Стандартты мұнай өңдеу зауытын қайта өңдеудің негізгі технологиялары 6. Көмірсутектердің сапасы мен мөлшерін және оларды қайта өңдеу өнімдерін сынаудың негізгі әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Сауда мәмілелері мен операцияларды стратегиялық және жедел жоспарлау	Дағды 1: Мұнай-газ нарығына қатысушылардың өткізілетін тауар номенклатурасы бойынша өткізілетін сатып алу рәсімдерінің мониторингі	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ нарығына қатысушылардың іске асырылатын номенклатурасына талдау жүргізу 2. Өткізілетін сатып алу рәсімдеріне шолу дайындау және талдау жүргізу
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ нарығының іргелі және техникалық факторлары 2. Нақты өнімге байланысты сауда операцияларының құрылымы, айрықша ерекшеліктері және түрлері 3. Тауар нарықтарындағы негізгі ірі ойыншылар, елеулі қатысушылар және бәсекелестер (өнімдік мамандану бойынша) 4. Ойыншылардың несие қабілеттілігі және олардың нарықтағы жағдайы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Сауда мәмілелері мен операцияларды стратегиялық және жедел жоспарлау	Дағды 2: Тауарды сатып алуды және сатуды жоспарлау	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Біқтимал жағдайлық, геосаяси және бағалық тәуекелдерді анықтай білу және оларды жою тетіктерін қалыптастыру 2. Биржалық алаңдарда сауда операцияларын және мәмілелерді жүзеге асыру 3. Тауар тобының сатып алу жоспарын қалыптастыру бойынша ұсыныстар дайындауды жүргізу 4. Коммерциялық жобаларды дайындауды жүргізу және олардың орындалуын бақылау 5. Жобаның/мәміленің рентабельділігінің алдын ала коммерциялық және қаржылық есебін жүргізу 6. Биржалық механизмдерді пайдалана отырып, тәуекелдерді барынша азайта білу
	Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәуекел-менеджмент негіздері 2. Тәуекелдерді басқару әдістері 3. Әлемдік энергетикалық нарықтың құрылымы мен ерекшеліктері 4. Сатып алу және сату жоспарын жасау принциптері 5. Тауар тобын сатып алу, қоймалау және тасымалдау логистикасының ерекшеліктері 6. Мұнай-газ нарығының тауар тобының сапалық және сандық сипаттамалары 7. Мұнай-газ нарығы мәмілелерінің кредиттік-қаржылық құрылымы 8. Қағаз нарығындағы негізгі ұстанымдар ұстаушылар және қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді үрдістерді айқындайтын ойыншылар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3:		

Мұнай-газ нарығына қатысушылармен сауда мәмілелерін жасасу	<p>Дағды 1: Сауда мәмілелерінің әлеуетті қатысушыларымен келіссөздер жүргізу және коммерциялық құжаттар мен келісімдерді қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сатып алу рәсімдерінде мәмілелерді қалыптастыруды жүзеге асыру 2. Тендерлік құжаттаманы дайындау 3. Іскерлік келіссөздер жүргізу 4. Тауарларды жеткізуге/сатып алуға коммерциялық құжаттар мен келісімдерді дайындауды жүргізу 5. Баламалы жеткізушілерді іздеуді жүргізу және іскерлік қатынастарды реттеу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тендерлер өткізудің ережелері мен шарттары 2. Мұнай-газ нарығының тауар тобының номенклатурасы 3. Мұнай-газ нарығының тауар тобының сапалық параметрлері 4. Мұнай-газ нарығының тауар тобын жеткізудің базистік шарттары 5. Келісімдердің базистік шарттары 6. Келісімдер жасасудың коммерциялық, заңдық, кедендік және логистикалық ерекшеліктері 7. Келіссөздер жүргізу қағидалары 8. Сыртқы сауданың халықаралық ережелерінің ережелері 9. Шарттардың үлгілік нысандары мен стандарттық талаптары 10. Тауарларды жеткізуге/сатып алуға арналған мәмілелердің сапалық және сандық параметрлері
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
	<p>Дағды 2: Мәміле бойынша баға белгілеу, қаржыландыру тетіктерін және төлем шарттарын айқындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарықтық ақпарат және әлемдік жетекші энергетикалық агенттіктердің жарияланымдары негізінде мәміле бойынша жеткізу бағасы мен шарттары бойынша ұсыныстарды қалыптастыру білігі 2. Жеткізу шарттары мен сату нарығын ескере отырып, бағаны есептеудің негіздемесін жүзеге асыру 3. "Бизнеске арналған бизнес" сауда құрылымын ескере отырып баға формулаларын жасау 4. Мәмілені жасау сәтінде және оны орындау кезеңінде жергілікті және макроэкономикалық тәртіптің тәуекелдеріне талдау және бағалау жүргізу 5. Жобаның/мәміленің жиынтық құнының есебін жүргізу 6. Келісім-шарт талаптарына сәйкес кредит берудің, қаржыландырудың өзара қолайлы схемаларын қалыптастыру білігі 7. Мәміле кірістілігінің калькуляциясын жүргізу 8. Мәмілелер бойынша тәуекелдерді азайту іскерлігі 9. Төлем шарттарын және кепілдік қаржылық міндеттемелердің нысандарын келісуді жүргізу 10. Банктік кепілдіктерді және/немесе аккредитивтерді ашуды, қамтамасыз етуді және қызмет көрсетуді бақылауды жүзеге асыру 11. Контрагенттің кредит қабілеттілігіне бағалау жүргізу

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сауда және қаржы саласындағы заңнамасы 2. Әлемдік және отандық сапа стандарттары бойынша өндірілетін мұнай мен мұнай өнімдерінің барлық түрлеріне баға белгілеу ережесі 3. Коммерциялық құжаттардың үлгілік нысандары 4. Баға белгілеу әдістемесі 5. Тауар-шикізат биржалары жұмысының принциптері, құрылымы және индикация мен баға белгілеуді қалыптастыру әдіснамасы 6. Банк жүйесінің жұмыс істеу және кредит- қаржы операцияларын жүргізу ережесі 7. Банкаралық өзара есеп айырысу жүйесі 8. Жүктерді сақтандыру ережелері 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 4: Мәмілелерді әкімшілік, коммерциялық, қаржылық және логистикалық сүйемелдеу	Дағды 1: Мәмілелер бойынша егжей-тегжейлі ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мәміле жасау барысы және оның негізгі шарттары туралы деректерді уақтылы ұсыну 2. Шарт мәтініне тексеру жүргізу 3. Коммерциялық қызметтерді шарттағы өзгерістер мен толықтырулар туралы хабарлау 4. Мәміле бойынша барлық ауызша келіссөздер мен хат-хабарлар туралы коммерциялық қызметтерді хабардар ету 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ нарығындағы сауда мәмілелерінің құрылымы 2. Келісім-шарттардың, шарттар мен келісімдердің нысандары мен үлгілері 3. Ақпараттық жүйелердің құрылымдық құрылымы және олармен жұмыс істеу ерекшеліктері 4. Іскерлік қарым-қатынас этикасы нормалары. 	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		Дағды 2: Мәміле бойынша шарттық міндеттемелердің сақталуын бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шарт талаптарына сәйкес барлық іс- әрекеттер мен жұмыстардың орындалуына тексеру жүргізу 2. Шарттық міндеттемелерді орындау барысында барлық қызметтер мен сервистердің өзара іс-қимылын үйлестіруді жүзеге асыру 3. Тауарлық-ілеспе құжаттарды ресімдеудің дұрыстығын бақылауды жүзеге асыру 4. Тауар-ілеспе құжаттарды ресімдей білу 5. Мәміле бойынша шарттық міндеттемелерді сақтамауды жедел реттеуді жүзеге асыру
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының сауда және қаржы саласындағы заңнамасы 2. Қазақстан Республикасының Салық Кодексі 3. Сауда мәмілесінің құрылымы 4. Шарттардың негізгі талаптары 5. Коммерциялық құжаттардың үлгілік нысандары 6. Шарт бойынша операциялардың барлық түрлері (көліктік-логистикалық, техникалық және қаржылық)) 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Көшбасшылық (ұйымдастырушылық және басқарушылық) сапа Аналитикалық және жүйелі ойлау Стресс тұрақтылығы Ішінара және толық белгісіздік жағдайында шешім қабылдай білу Қабылданатын шешімдер үшін жауапкершілік</p>		

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Станция (автожанармай құю) бастығы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:
16. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -
19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.
21. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2025 ж.